

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019, în cauza penală în privința lui

Porușnic Vasile xxxxx, născut la xxxxx, originar xxxxx și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.06.2017 - 26.12.2018;

Instanța de apel: 31.01.2019 - 20.03.2019;

Instanța de recurs: 13.05.2019 - 10.07.2019.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 26 decembrie 2018, *pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală*, Porușnic Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la 3 (trei) luni închisoare, cu executarea în penitenciar pentru minori;

- art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, la 3 (trei) luni închisoare, cu executarea în penitenciar pentru minori;

- art. 151 alin. (2) lit. e), d) Cod penal, la 3 (trei) ani 4 (patru) luni închisoare, cu executarea în penitenciar pentru minori.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă pe termen de 3 (trei) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar pentru minori.

Conform prevederilor art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 3 (trei) ani.

Acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate a fost admisă în principiu,

urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Porușnic Vasile în a doua jumătate a zilei de 25 februarie 2016, aflându-se în xxxxx, cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin acces liber, a pătruns pe teritoriul fermei pentru vite ce-i aparține lui Prodan Alexei, de unde pe ascuns a sustras căruța acestuia la preț de 3000 lei și calul înhămat la căruță ce aparține lui Soroceanu Ion la prețul de 7000 lei, cauzându-le daune materiale în proporții considerabile, în sumă totală de 10000 lei.

Aceste acțiuni ale inculpatului au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal: *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit prin pătrundere în alt loc pentru depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

În noaptea spre 04 aprilie 2017 pe la orele 02:00, aflându-se în localitatea xxxxx, printr-o înțelegere prealabilă cu o persoană identificată de către OUP, cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin deteriorarea gratiilor metalice de la geam, au pătruns în magazinul alimentar ÎI „Suvac Tamara” din xxxxx, ce-i aparține lui Suvac Tamara, de unde au sustras pe ascuns multiple produse și bunuri materiale, cauzând prejudiciu material în proporții considerabile în valoare totală de 4100 lei.

Aceste acțiuni ale inculpatului au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal: *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

În seara de 13 decembrie 2016 pe la ora 20:00, aflându-se în locuința lui Bîrsan Anton din localitatea xxxxx, împreună cu o persoană ce a fost identificată de OUP și fiind în stare de ebrietate alcoolică, ca urmare a unui conflict cu proprietarul gospodăriei menționate, urmărind scopul vătămării integrității corporale, intenționat, cu o deosebită cruzime, i-au aplicat lui Bîrsan Anton lovituri cu un cuțit și o lamă peste diferite regiuni ale corpului și în regiunea gâtului, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 32 D din 31 ianuarie 2017, vătămări corporale grave, periculoase pentru viață în formă de plagă tăiată, penetrantă în regiunea gâtului, cu lezarea esofagului, traheii și laringelui, care are o direcție antero-posterioară, de la dreapta spre stânga, cu o lungime a canalului de rănire de 12x0,5 cm, plăgi tăiate în regiunea spatelui.

Aceste acțiuni ale inculpatului au fost încadrate în baza art. 151 alin. (2) lit. d), e) Cod penal: *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și sănătății, care este periculoasă pentru viață, săvârșită de două persoane, cu deosebită cruzime.*

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Porușnic Vasile, recunoscut vinovat de săvârșirea

infracțiunilor prevăzute de art. art. 151 alin. (2) lit. d), e), 186 alin. (2) lit. c), d), 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, să-i fie stabilite următoarele pedepse:

- în baza art. 151 alin. (2) lit. d), e) Cod penal – 4 ani închisoare;
- în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal - 8 luni închisoare;
- în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal – 8 luni închisoare.

În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă pe termen de 4 ani 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar pentru minori.

A mai solicitat apelantul ca din contul inculpatului să fie încasată în beneficiul statului suma de 4879 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

În argumentarea apelului a indicat că deși prima instanță a încadrat corect faptele incriminate inculpatului, totuși la individualizarea pedepsei penale a aplicat eronat prevederile art. 70 Cod penal în raport cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Cu referire la prevederile art. 227, 229 Cod de procedură penală, acuzatorul a invocat că din contul inculpatului instanța de judecată urma să încaseze cheltuielile judiciare suportate în legătură cu efectuarea expertizelor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019, a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința în latura stabilirii pedepsei penale cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, lui Porușnic Vasile, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 151 alin. (2) lit. d), e), 186 alin. (2) lit. c), d), 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, i-au fost stabilite următoarele pedepse:

- în baza art. 151 alin. (2) lit. d), e) Cod penal - 4 (patru) ani închisoare;
- în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal - 6 (șase) luni închisoare;
- în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal - 6 (șase) luni închisoare.

În corespundere cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă pe termen de 4 (patru) ani 2 (două) luni închisoare, cu executare în Centrul de Detenție pentru Minori și Tineri, dintre care 2 (doi) ani 1 (una) lună închisoare le va executa real, iar perioada rămasă de 2 (doi) ani 1 (una) lună au fost suspendate conform art. 90¹ alin. (1) Cod penal, pentru perioada de probațiune de 2 (doi) ani.

În rest, dispozițiile sentinței cu privire la acțiunea civilă, cheltuielile de judecată și corpurile delictive au fost menținute fără modificări.

4.1. Pentru pronunțarea soluției nominalizate instanța de apel a menționat, că deși instanța de fond corect a reținut și just a încadrat acțiunile inculpatului pentru fiecare faptă separat, totuși pedeapsa pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (2) lit. d), e) Cod penal, cu calificativele: vătămarea intenționată gravă a integrității corporale a sănătății, care este periculoasă pentru viață, săvârșită de două persoane cu deosebită cruzime, i-a fost stabilită sub limita minimă, neținând în deplină măsură cont de dispozițiile art. 70

alin. (3) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Având în susținere dispozițiile art. 70 alin. (3) Cod penal și cele ale art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de apel a reținut, că inculpatul Porușnic Vasile, atât la momentul comiterii faptelor imputate, cât și la data pronunțării deciziei, nu a atins vârsta de 18 ani, dispunând reducerea limitelor de pedeapsă pe art. 151 alin. (2) Cod penal conform calculelor: 1/2 din maximul de 12 ani formând 6 ani închisoare, 1/3 din care se reduce la 4 ani și nu 3 ani 4 luni stabilite de prima instanță, fără aplicarea suplimentară a prevederilor art. 79 Cod penal.

Totodată, ținând cont de prevederile art. art. 61, 75 Cod penal, instanța de apel a considerat oportună și aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal, pentru restabilirea echității sociale și atingerea scopului pedepsei de educare a făptuitorului și prevenirea recidivării lui, reieșind din gravitatea faptelor comise ce în sensul art. 16 Cod penal, fac parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave și respectiv grave, ce atentează la valoarea primordială protejată de legea penală - viața și sănătatea persoanei, garantate de art. 2 CEDO și Constituția RM, ținându-se cont de prezența circumstanțelor agravante la care a indicat acuzatorul de stat și anume: săvârșirea infracțiunii prin participație.

La fel, instanța de apel a ținut cont și de comportamentul neadecvat al inculpatului Porușnic Vasile, care deseori pleacă de acasă, fără a-și anunța rudele, fapt confirmat prin caracteristica eliberată de la locul de trai (f.d. 122 vol.I), de la locul de studii, prin care directorul Gimnaziului xxxxx îi susține caracterul neuniform și problematic (f.d. 123 vol.I), confirmat în instanța de apel de către reprezentantul legal, ce susține lipsa de influență asupra minorului, care locuiește și muncește la o persoană străină într-o altă localitate decât cea de baștină, necontactând cu familia și rudele și nedorind să se reîntoarcă acasă, fapt pentru care nu mai are control asupra lui, ceea ce l-a și adus pe banca acuzaților.

4.2. Cu referire la solicitarea procurorului de încasare de la inculpatul Porușnic Vasile a cheltuielilor judiciare în sumă de totală de 4879 lei, instanța de apel a considerat-o neîntemeiată, menționând că expertizele nr. 648 din 16.12.2016 (f.d. 46-47 vol.I); nr. 12 din 01.02.2017 (f.d. 71-75 vol.I); nr. 32/D din 31.01.2017 (f.d. 83-84 vol.I); nr. 41 din 21.04.2017 (f.d. 110-112 vol.I) și nr. 65/D din 08.05.2017 (f.d. 113-114 vol.I) au fost ordonate de către OUP, făcând parte din acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii care este pusă în sarcina părții acuzării.

5. Avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului, invocând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu menținerea în vigoare a sentinței.

În argumentarea recursului invocă dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale înfăptuită de către instanța de apel, deoarece neîntemeiat a respins solicitarea inculpatului de aplicare în privința sa a

prevederilor art. 90 Cod penal și nu a ținut cont de existența circumstanțelor atenuante prevăzute la art. 76 alin. (1) lit. b), f) Cod penal.

Sustine că Porușnic Vasile nu are antecedente penale și este la prima abatere de ordin penal.

Totodată, fiind audiat în calitate de bănuț, învinuit cât și la examinarea cauzei în prima instanță a recunoscut vina în comiterea infracțiunii și a depus cerere de examinare a cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală.

Consideră recurentul că instanța de apel nu a ținut cont de circumstanțele de fapt expuse și în special faptul reparării parțiale a prejudiciului solicitat de partea vătămată și faptul recunoașterii vinovăției ce urmau să fie luate în calcul la respingerea solicitării apărării și a inculpatului privind menținerea sentinței.

Potrivit materialelor cauzei penale nu au fost constatate existența circumstanțelor agravante ce urmau a fi luate în calcul la stabilirea pedepsei, respectiv sancțiunea aplicată lui Porușnic Vasile, este una prea aspră.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CțEDO.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit recursului declarat, Colegiul penal constată că apărarea critică decizia instanței de apel din punctul de vedere al prezenței temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Astfel, în opinia recurentului instanța de apel greșit a admis apelul procurorului și a casat sentința primei instanțe în partea stabilirii pedepsei penale,

dispunând excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, considerând decizia recurată ca neîntemeiată și ilegală, pledând în continuare pentru menținerea soluției primei instanțe.

Cu referire la aceste argumente ale apărării Colegiul penal conchide, că instanța de apel, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ajungând corect la concluzia de a admite apelul procurorului și de a casa sentința în partea stabilirii pedepsei inculpatului Porușnic Vasile, deoarece pe lângă faptul că prima instanță greșit i-a calculat pedeapsa pentru infracțiunile săvârșite, aceasta neîntemeiat a conchis că scopul pedepsei penale poate fi realizat în cazul dedus judecății și fără privarea de libertate a inculpatului.

Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Cu referire la argumentele apărării prin care se invocă dezacordul cu asprimea pedepsei inculpatului Porușnic Vasile, Colegiul penal remarcă, că în decizia recurată au fost ample argumentate motivele pentru care instanța de apel a ajuns la concluzia emiterii soluției menționate, soluția dată fiind asimilată pe deplin și de către instanța de recurs și a cărei reluare nu se mai impune, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în *cauza Albert vs România* din 16 februarie 2010, statuează că art. 6 §1 din CțEDO,

deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*hotărârea Van de Hurk vs Olanda, din 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, instanța de apel a argumentat și necesitatea aplicării în privința inculpatului Porușnic Vasile a prevederilor art. 90¹ Cod penal- condamnarea cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare, or, soluția pronunțată a fost condiționată de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de personalitatea și comportamentul inculpatului, fapt confirmat prin caracteristicile eliberate de la locul de trai și de la locul de studii (f.d. 122-123 vol.I), precum și prin declarațiile reprezentantului legal.

Astfel, deși Porușnic Vasile este încă minor, aplicarea unei pedepse definitive cu închisoare termen de 4 ani 2 luni închisoare, cu executare în Centrul de Detenție pentru Minori și Tineri, dintre care 2 ani 1 lună închisoare urmează să le execute real, iar perioada de 2 ani 1 lună au fost suspendate conform art. 90¹ alin. (1) Cod penal, pentru perioada de probațiune de 2 ani, are menirea de a-l corecta și reeduca pe inculpat întru realizarea scopul legii penale prevăzut de art. 61 Cod penal.

Tot cu referire la solicitarea apărării prin care se invocă necesitatea menținerii sentinței primei instanțe și aplicării unei pedepse non-privative de libertate, Colegiul penal statuează, că suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Drept urmare, se atestă că instanța de apel întemeiat a reținut, că inculpatul neglijând cerințele legii, încălcând regulile de conduită în societate, a săvârșit 3 infracțiuni care fac parte din categoria celor mai puțin grave și respectiv grave, acțiunile sale prejudiciabile au dus la cauzarea vătămărilor corporale grave, periculoase pentru viață, mai mult inculpatul acționând și prin participație.

Așa fiind, Colegiul penal menționează că nu pot fi reținute argumentele apărării prin care se invocă anumite circumstanțe, care în opinia sa pot fi catalogate ca atenuante, și care ar servi temei pentru suspendarea condiționată a executării pedepsei, deoarece instanța de apel a ținut cont de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, și întemeiat a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se va asigura prin izolarea inculpatului de societate pentru o anumită perioadă de timp, ulterior executarea pedepsei acestuia urmând să-i fie suspendată pentru o perioadă de probațiune.

Față de cele descrise mai sus, Colegiul penal conchide că, instanța de apel la compartimentul individualizării pedepsei, a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75, 90¹ Cod penal.

Prin urmare, Colegiul penal constată că, concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind motivată și aplicată în limitele legii, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019, în cauza penală în privința lui ***Porușnic Vasile xxxxx***, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la ***08 august 2019***.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor